

ZPRAVODAJ

ostravské pobočky Genealogické a heraldické společnosti v Praze

Jan PCHÁLEK

ATENTÁT NA HEYDRICHA A OSTRAVSKÝ LÉKAŘ MUDr. BŘETISLAV LYČKA

Již 37 let uplyne letos od nejtemnějších dnů německé okupace - tzv. heydrichiády. Jako blesk prolétla Prahou v dopoledních hodinách dne 27. května 1942 zpráva, že na říšského protektora Čech a Moravy generála Reinharda Heydricha byl spáchán atentát. Za týden po tomto atentátu protektor zemřel. Od tohoto okamžiku rozpoutali Němci šílený teror, kterému padly za oběť desetitisíce našich občanů. Snažili se, aby nezůstal nepotrestán jediný Čech, který by sebemenším způsobem pomohl parašutistům.

V osudný den, krátce po atentátu, ošetřil MUDr. Břetislav Lyčka jednoho z útočníků Jana Kubiše. Jeho pak nadále ošetřoval v podzemní kryptě kostela sv. Cyrila a Metoděje v Resslově ulici v Praze, kde, jak známo, se pak atentátníci ukrývali.

Kdo byl MUDr. Břetislav Lyčka ?

Když v roce 1898 podniklo město Vítkovice hledání pramenů vody ve Staré Bělé, byly tyto prvně nalezeny na gruntu L. Máchy čp. 69. Tento grunt město odkoupilo a začalo se stavbou studně, nového vodovodu a čerpací stanice, která pak zásobovala znamenitou pitnou vodou obyvatelstvo města a Vítkovických železáren. Po zakoupení zmíněného gruntu učinilo město Vítkovice nátlak na sousední grunt Antonína Lyčky.

Tak se stalo, že sedlák Antonín Lyčka podlehl lákavé nabídce zástupců města Vítkovic a dne 12. 5. 1900 prodal zprvu jen

určité části pozemků a v roce 1907 i ostatní pozemky, až na malou část pole a louky. Ponechal si též budovy se zahradou o výměře 0,30 hektarů. Tím zanikla staletá tradice kdysi tak bohatých gruntů čp. 69 a 73 ve Staré Bělé.

Když se syn Antonína Lyčky vrátil po tříleté aktivní vojenské službě /konané od roku 1898 u jízdního dělostřelectva/ domů, oženil se v roce 1902 a s manželkou nastoupil práci v nově založeném starobělském Konsumním družstvu s hostinskou koncesí. Bydleli na otcově výměnku čp. 73, kde se jim dne 24. května 1903 narodil chlapec, pokřtěný pak jako Břetislav Antonín. A právě zde začíná historie pozdějšího MUDr. Břetislava Lyčky, který pro svou odvahu a statečnost v době heydrichiády vstoupil do dějin.

Když se Jan Lyčka vrátil z první světové války, studoval dosud Břetislav, jemuž matka věnovala veškerou péči přes celou válku, na reálném gymnasiu v Místku. Po maturitě odešel Břetislav studovat medicínu na Karlovu universitu v Praze, kde promoval "sub auspiciis" dne 19. prosince 1927.

V době svého pražského studia vypomáhal Břetislav Lyčka na klinice v Praze-Vinohradech a o prázdninách zajížděl na lékařskou praxi na Slovensko. Po promoci je povolán k vykonání vojenské služby do Prahy. Po jejím skončení se vrací do svého rodiště, kde mu 27. září 1929 postupují rodiče celý svůj majetek - zbytky starobylého gruntu č.p. 73 a 244. Po provedení převodu majetkových movitostí odjíždí dr. Lyčka opět do Prahy, kde se žení. Ihned po svatbě 1. července 1930 nastupuje na své první působiště do obce Běchovice u Prahy. Po roce odchází se svou manželkou do Dolních Počernic poblíže Prahy. Na jaře 1932 nastupuje jako okresní městský lékař s ordinací v Praze-Karlíně, Královská ulice č. 7.

Léta míjela a mraky na Československem se začaly znovu stahovat. V sousedním Německu se 30. ledna 1933 uchoopil moci Adolf Hitler. Nešťastným Mnichovem byla naše republika v roce 1938 okleštěna o velkou část území přivtělením Sudet k Velkoněmecké říši. Po okupaci Československa Německem dne 15. března 1939 byl zřízen tzv. Protektorát Čechy a Morava. Říšským protektorem se stal svobodný pán von Neurath a po jeho odstoupení generál Heydrich.

Po atentátu

Když byla populární herečka Anna Letenská přijata v roce 1936 do Městských divadel pražských, brzy se provdala za ing. Čalouna. Bydleli v domě nedaleko Vltavy a velmi často se scházeli s manžely Lyčkovými. Dr. Lyčka se znal již dříve s Letenskou, neboť konal inspekční službu jako divadelní lékař.

V podvečer 14. července 1942 překvapila paní Zdeňka Lyčková Letenskou nenadálou návštěvou v bytě. Odjíždí prý s manželem nazítří na dovolenou, doma si už všechno sbalili, ba i služebnou poslali domů a zdali by manžela nechali Čalounovi přes noc u sebe. Když se vrátil ing. Čaloun večer domů ze služby, čekali společně se ženou na příchoď dr. Lyčky. Ten přišel až velmi pozdě večer, neobvykle rozrušen a teprve nyní se přiznal k tomu, že neběží o letní byt, ale o útěk, neboť se kolem něho začíná nebezpečně zužovat kruh gestapa.

Oznámil jim, že on sám je totiž oním lékařem, který poskytl 27. května v Karlíně první pomoc jednomu z atentátníků na generála Heydricha. O půlnoci pak dr. Lyčka odešel z Čalounova bytu a zmizel ve tmě.

Po velkých útrapách, o kterých se v tomto pojednání nebudu zmiňovat, zaplatili přátelé dr. Lyčky za tuto službu svými životy /Anna Letenská-Čalounová byla v r.1942 popravena nacisty v Terezíně/.

MUDr. Břetislav Lyčka byl varován řídícím učitelem Františkem Kotrbou. Pěšky, částečně maskován tmavými brýlemi, se dostal na Benešovsko až do vesničky Ouběnice, kde měl prostřednictvím Kotrby připraven úkryt a kde se měl také setkat se svou ženou. Gestapo, jemuž dr. Lyčka proklouzl v poslední vteřině takřka mezi prsty, uspořádalo na něj přímo zuřivou honičku a štvaní. Na dopadení byla vypsána a rozhlasem vyhlášena vysoká odměna 50.000 korun a pak se již rozjel celý kriminální aparát. Všechna civilní i uniformovaná policie, všechny četnické stanice, zkrátka vše, co mělo jakýkoli vztah k bezpečnostní službě, bylo vyzváno k nemilosrdnému pronásledování. Neúprosný osud se blížil k tiché vesničce, v níž se ukrýval předbojovník svobody.

Benešovské gestapo se neznámo jak dozvědělo o pobytu podezřelé osoby, na níž se hodil popis hledaného dr. Lyčky. Do Ouběnic byla s večerem vyslána skupina po odměně dychtících gestapáků se cvičenými psy. Gestapákům se podařilo celkem nepozorovaně dorazit do vesnice a obklíčit Vaňkův domek, kde byl dr. Lyčka ukryt. Ten v poslední chvíli postřehl ze své sklepní skryše hrozící nebezpečí. Uvědomil si, co by ho čekalo a zvolil raději dobrovolnou smrt. Ranou z revolveru tak ukončil svůj mladý život. Stejnou smrt volil také jeho věrný druh František Kotrba.

Na Lyčkově gruntě ve Staré Bělé

Dne 15. července 1942 byli rodiče dr. Lyčky, Jan a Fanka Lyčkoví, náhle z rána překvapeni návštěvou německé tajné policie. Gestapo nic netušící rodiče vyšetřovalo a podrobilo oba domy důkladné prohlídce. Jelikož rodičům nebylo nic známo o tom, co by snad bylo ve spojitosti jejich syna s atentátem na protektora Heydricha, odešlo gestapo s nepořízenou, avšak zůstávalo stále ve střehu. Až do 24. července, kdy vyvrcholilo drama v Ouběnicích, byl celý grunt i s lesem ve dne v noci hlídán gestapem. Rodiče si činili pouhé dohady o vyšetřování, neboť Břetislav nebyl celou dobu od vypuknutí druhé světové války doma na návštěvě. Měli však již zlou předtuchu.

Jennáhodou se Lyčkoví rodiče dozvěděli, že došla zpráva na starobělskou faru, v níž farní úřad v Ouběnicích u Prahy žádá o zaslání rodokmenu Břetislava Lyčky ze Staré Bělé s podotknutím, že týž se zastřelil v tamní obci. Tato zvěst byla před jeho rodiči dlouhou dobu utajována.

Statečná matka dr. Lyčky se 22. srpna 1942 vypravila na cestu do Ouběnic. Protože vlak, kterým jela, stavěl jen ve velkých stanicích, byla nucena vystoupit ve stanici Olbramovice, kam přijela pozdě večer, a vydat se pěšky k vytčenému cíli do Ouběnic.

První její myšlenkou bylo zajít na hřbitov vedle kostelíka, kde snad nalezne čerstvý hrob svého syna. Nic však nenalezla, a proto zašla k oběnickému faráři, kde požádala o informace. Tam se dozvěděla další podrobnosti o svém Břetislavovi. Gestapáci odnesli mrtvoly do márnice a nepozorovaně je pak odvezli neznámo kam. Další den se dostavila do Ouběnic v hojném počtu německá tajná policie z Benešova a nastalo hromadné zatýkání. Zatčena byla také celá rodina manželky dr. Lyčky, která se z koncentračních táborů již nevrátila.

Dne 16. září 1942 dostala matka dr. Lyčky do Staré Bělé dopis, podepsaný pseudonymem tohoto znění :

"Vážená paní! Váš dopis jsem obdržel. Co jsem věděl, to jsem Vám sdělil ústně. Zbývají tudíž jen podřadné věci. Příčina, proč byl stíhán, byla ta, že nehlásil jméno ošetřovance, jak si to úřady přály. O zachoval svou stavovskou čest. Pochybuji, že by se ti dva odvážní mužové zastřelili - naopak jsem toho náhledu, že byli zastřeleni od německé tajné policie, od gestapa."

Dále se pisatel rozepisuje o událostech po osudném dnu smrti dr. Lyčky. I další dopis líčí zdrcené matce osudy dalších zatčených, kteří byli do věci "zapleteni".

Závěrem vždy pisatel prosí, aby se spálil jeho dopis: "kdyby se to dozvěděli, vedlo by se nám oběma zle. Znamenám se Vám s uctivým pozdravem V. Vitekdo." Avšak ona, jako každá matka milující své dítě, uschovává veškeré památky, které mají sebensí vztah k synovi. Mezině patří i tyto dopisy, které přes výstrahu pečlivě ukrývá před slídivými zraky gestapa, kdyby se mu snad zamlulo provést další prohlídku domu.

Pisatelem "anonymního dopisu" nebyl nikdo jiný, než oučnický farář Vincenc Kopecký, který v dopise též přiznává, že neobdržel ohledací list dr. Lyčky a všech ostatních popravených. Tak se stalo, že dotyčný farář mohl teprve v roce 1945 vystavit úmrtní list dr. Lyčky. Maje volnou ruku, vepsal do rubriky "příčina smrti". podle svého již uvedeného náhledu: "zastřelen gestapem do pravého spánku". Tím chtěl, možno se domnívat, zmírnit jen velikou bolest rodičů a zároveň ulehčit vyřizování pozůstalostních věcí.

/Zaznamenáno podle rodové kroniky rodu Lyčků ze Staré Bělé, kterou zpracoval Jan Pchálek senior./

Vilém TUREK

ZÁNİK MÍSTNÍCH PAMÁTEK A HISTORICKÝCH ZAJÍMAVOSTÍ V SOUVISLOSTI S ASANACÍ A ROZŠÍŘOVÁNÍM MĚSTA

Město Frýdek bylo založeno zároveň s tvrzí v 1. polovině 14. století na návrší, které se k tomu svou polohou přímo nabízelo. Z jižní a západní strany bylo chráněno prudkými srázy, ze severní a východní strany bažinatým terénem a rybníkem. Město bylo obehnané hradební zdí se dvěma branami - Těšínskou a Lískoveckou. Dobu, po kterou brány sloužily svému účelu, označuje zápis v knize městských výdajů, podle něhož 8. ledna 1664 zamřel Matůš, vrátný z Lískovecké městské brány, a roku

1668 zemřel Ondřej Mizera, městský hlásný. Z toho vyplývá, že město Frýdek mělo pravděpodobně do konce 17. století hradby ještě v pořádku. V knize městských výdajů z roku 1734 není však již o vrátných ani zmínka, uvedeny jsou pouze výdaje za hlásné.

Do dnešní doby se zachovaly z celé délky hradební zdi pouze její zbytky na severní straně, a to jenom proto, že v těchto místech byl při stavbě hradeb severní svah kolmo seříznut a obložen opukovými kvádry na způsob opěrné zdi. Hradební koruna tvořila úroveň, ze které vyrůstala mohutná věž farního kostela a ostatních měšťanských domů v Dolní ulici.

V současné době jsou pod touto hradební zdí a na protějším svahu zvaném "Růžový pahorek" prováděny rozsáhlé demoliční práce. Jsou bourány staré domy, domky, hospodářské budovy a přístavby, které by již nebylo možno asanovat. Na obrovském zbořeníšti vyroste nové moderní sídliště. Hradební zeď, za kterou je již staré historické jádro města, tak vytvoří přirozený architektonicky dokonalý přechod mezi staletým a moderním sídlištěm.

Stará zbořená městská čtvrť "Růžový pahorek", v minulosti zvaná "Hurdačka" /pravděpodobně od německého slova Hürde = ohrada/, byla starou osadou, ve které tehdy bydleli podruhové, pracovníci panského zemědělského dvora. Obyvatelé této osady spadali pod přímou pravomoc zámecké vrchnosti.

Z historického hlediska byl mezi zbořenými budovami "Růžového pahorku" nejzajímavější panský zemědělský dvůr z 18. století. Jedinou budovou dvora, která prozatím nebyla zbořena, je špýchar. Je to historicky cenná budova, postavená v barokním slohu s rozsáhlým sklepením, přízemím, patrem a půdními prostory.

Ke špýcharu se vztahuje několik místních historických zajímavostí:

- Na špýcharu jsou zachována jména a data dělníků, pracujících ve dvoře od roku 1884.
- V roce 1920 byla ve špýcharu nalezena kamenná deska, která byla součástí dlažby "Růžencové kapce" z frýdeckého rynku, zrušené a zbourané za vlády císaře Josefa II./viz můj článek "Wolfův dům ve Frýdku" na str. 30-31 v čísle 2/I "Zpravodaje"/. Deska nese nápis: "Roku 1644 - nejosvícenější pán Jiří Svaté říše Římské hrabě z Oppendorfu, pán z Hlohova, na Frýdku a Ratiboři, kapli tuto dal k úctě Blahoslavené Panny Marie vystavěti".
- Ve špýcharu bývaly kromě zásob obilovin zámeckého dvora umístěny i tzv. kontribuční obilní fondy. Tyto fondy byly zavedeny některými vrchnostmi v Čechách, na Moravě a ve Slezsku v 18. století. Důvodem k jejich zřízení bylo neúnosně veliké břemeno z povinného odvádění zásob obilí ve vojnách vedených Marií Teresií a které uvrhovalo venkovský lid v nouzi a bídu. Sedlákům, kteří neměli ani na osev polí, půjčovala obilí vrchnost. Aby k takovým nesnázím nedocházelo, stanovila vrchnost, aby se k vypůjčenému obilí vracelo ještě o osmý díl více jako úroky z půjčky. Tento osmý díl se ukládal ve špýcharech, aby tak vznikla zásoba obilí pro horší časy. Kontribuční sýpky byly pod dozorem vrchnosti. Při velkých úrodách rostly zásoby obilí, protože každých 8 let se zásoby zdvojnásobily.

Od roku 1812 bylo nařízeno, aby z vypůjčeného obilí byly úroky pouze 6 %. Ale i potom to bylo opatření vysoce rentabilní. Z obilního fondu se poskytovaly různé podpory, jako například ranhojičům, porodním bábám, někde i učitelům. Když se zásoby obilí ve špýcharech příliš zvýšily, mělo se přebytečné obilí odprodat a stržené peníze uložit do kontribučního peněžního fondu. Koncem roku 1864 přešly kontribuční obilní fondy i fondy peněžité do samosprávy podílníků a utvořeny z nich pouze peněžité fondy čili záložny.

Vyhlídky na využití frýdeckého špýcharu nejsou dosud jasné. V současné době na základě požadavku MNV ve Frýdku vypracovali absolventi Vysokého učení technického v Brně ideové návrhy na využití špýcharu jako kulturního zařízení nebo alespoň tržnice.

Přes tyto snahy a přes veškeré historické zajímavosti kolem špýcharu a jeho velkou památkovou hodnotu není vyloučeno, že bude nakonec zbořen, a tak se dále potvrdí skutečnost, že nezbytou asanací a rozšiřováním sídlišť postupně zanikají místní historické a místopisné zajímavosti, které obohacovaly a oživovaly dnešní přetechnizovaný život.

Jindřich MACH

Z RODINNÉ KRONIKY

Úvodem

Sestavíme-li si rodokmen /resp. rodový vývod/, počínaje našimi rodiči, alespoň čtyř generací, získáme schema podobné stromu /ve starých rodokmenech býval také jako strom zobrazován/, v jehož nejstarší části je osm dvojic. Sledujeme-li jednotlivé větve, můžeme dojít k velmi zajímavým poznatkům. Můžeme sledovat například stáří předků, jejich povolání, případně se ve svých závěrech můžeme opírat o jiné písemné rodinné památky, případně ústní podání.

Větev ze strany otcovy pochází z Příbramska, táhne se přes Rožmitál a zůstává věrna býv. okresu Blatná, případně Písek. Byli to většinou usedlí lidé z venkova a žili si vzájemně většinou dosti blízko. Zjistíme zde vesničky jako Horní Láz, Vranovice, Pozdyně, Myslín.

Větev matčina pochází z Prahy, nebo blízkého okolí - Žalov, Dol u Libšic, Páleček, Panenský Týnec a pokud její členové patřili k úřednickému stavu, měnili své působiště, až se dostali na Příbramsko a do mé rodné Dobříše, kde se obě větve trvale spojují. Jedna část této větve, z níž pochází má prababička z matčiny strany, jejíž původ není znám, je zvláště zajímavá. Byla to větev úřednická, která zanechala po sobě písemný materiál, z něhož lze vyčíst mnoho velmi pozoruhodného. Všichni její členové prožili na tehdejší dobu možno říci život dobrodružný. Byli to skoro kosmopolité. Proto jí věnujeme svoji pozornost.

Rodina Kesslova

Toto jméno je u nás dosti vzácné. Není známo, v kterém kraji se vyskytuje či vyskytovalo před 200 lety.

Zakladatelem této větve byl Josef Kessel a jeho data jsou známa jen ze zápisů o narození jeho dětí, kde stojí :
Otec : Josef Kessl, c.k. tabáční záložník, invalid. Oberjäger, u c.k. mysliveckého batalionu Nr. 5, syn Karla Kessla, úřed. správce z Trahouse /recte z Drahobuz/, panství Liboch a matky Marie roz. Baier.

Matka: Anna, dcera Jakuba Oma /Ohma/, sládka z Kunkovic a Kateřiny rodem Dvořák.

Jeho rodiště nebylo vypátráno ani v Drabuši, ani v pravděpodobném místě sňatku v Kunkovicích, kde se zápis nedochoval /dle zprávy SOA Plzeň/. Jisté je, že jeho otec, úředník na panství lobkovickém, působil dříve jinde, pravděpodobně v jižních Čechách. Znáám je úmrtní zápis Josefa Kessla v Panenském Týnci, kde v r. 1851 zemřel ve věku 74 let - narodil se tedy asi v roce 1777.

Důležitý je jeho válečný zápisník, který ho provázel napoleonskými válkami přes celou Evropu.

Batalion, který prováděl zajišťování zadního voje Napoleona, vyšel 7. března 1812 z Volar na východ a dostal se nejdále do Ravy Rusky. Teprve v květnu 1813 vrací se vojsko přes Životice, Staříč u Místku, Martinov a Slavkov u Opavy zpět do vlasti. Dle zápisu přišla mu jeho žena do Oujezda u Sternberka /Újezd u Uničova/ naproti s děckem, "které neviděl 1 rok a 3 měsíce" / toto setkání mělo velký význam a bude později vzpomenuť /. Cesta batalionu pak pokračuje přes severní Čechy a u data 18. října poznamenal: "Lipsko - velká bitva". Pak přes Německo, Rýn do Švýcar, přes Neufchatel do Francie /v prosinci 1813/, kde u La Chapelle viděl velkou zkázu - na 3 - 4 hodiny podle silnice vše lehlo popelem. Ke dni 24. dubna 1814 poznamenal "Napoleon přešel řeku Isère, možná, že jsem ho viděl naposledy".

V červenci 1814 se vrací přes Klenčí, Stříbro do Plané. Dne 1. dubna 1815 jde znovu do pole Německem. Dne 25. června 1815 přešla setrta jako průzkumný oddíl generalmajora Steiningena do Elses, kde byly první srážky, mrtví a ranění. "Od 28. září do 5. října bylo velmi pozoruhodné cvičení /manevr/ za přítomnosti veličenstev císaře rakouského, ruského cara a maršálů knížete Schwarzenbergra, lorda Welingtona, Bertranda a Wrede.

V prosinci 1815 se vrací do Čech. Dne 15. prosince přichází do Drahobuše, "kde se setkal se svou ženou a dětmi i rodiči v nejlepším zdraví".

V lednu 1816 jde do Prahy k superarbitraci. V březnu byl uznán realním invalidou a přeložen do pražské invalidovny. Teprve 1. května dostal dvouměsíční dovolenou a vrátil se ke svým rodičům do Drahobuše.

Tím končí jeho anabase Evropou. Jeho zápisník, psaný německy, se zachoval až dodnes. Je psán drobným, úhledným písmem, skoro ženským a je dokladem, že to byl člověk školený v písmu a také vnímavý a poctivý. O tom svědčí vzletný úvod. Tyto vlastnosti jej uvedly do funkce písaře balionu, hodnosti nadmylivce a majitele tří vyznamenání: dvou stříbrných medailí a válečného kříže, které ještě pamatují u babičky zaramované v černém oválu. Bohužel se však ztratily z musea v Dobříši, kam je věnovala.

Josef Kessl žije potom až do konce života v Panenském Týnci jako hlavní skladník tabáku. Zde se mu narodilo ještě 7 dětí mezi rokem 1817/ tedy po jeho návratu z vojny/ až do roku 1829. Byli to 3 synové a 4 dcery. Z nich jsou mi známy osudy Antonína /nar.1817/, Barbory/1820/ a Aloise /1822/.

Z předešlého líčení jistě neušla pozornosti zmínka o příchodu manželky na Moravu s děckem, které se jistě narodilo před odchodem na vojnu a není známo kde. Dále při příchodu domů 15. prosince 1815 se zmiňuje o setkání se ženou a dětmi, tedy alespoň dvěmi. Toto druhé dítě - syn - je známo, neboť se zachoval jeho olejový portrét datovaný rokem 1845, na němž stojí: "Joseph Kössl im 31 Jahre, Le plus Fidèle de les amis Alfons 1845". Z toho vyplývá, že tento syn se narodil v roce 1814 a dle ústního podání prý "v poli", tedy pravděpodobně ve Francii, kam snad jeho matka jela za vojskem. Ovšem v deníčku o tom zmínka není, ale setkání manželů první po 1 roce a 3 měsících v Oujezdě na Moravě dne 29. května 1813 svědčí o možnosti, že se tento syn mohl narodit v květnu 1814.

Portrét tohoto Kessla je rodinnou památkou. Je to olejomalba o rozměrech 70 x 55 cm a zobrazuje pěkného muže s černou bohatou kšticí a pěstěným plnovousem, s černýma očima a bystrým pohledem. Oděn je v hnědý polorozhalený plášť s černým límcem. U krku má krajkové "jabot" a zlatý řetízek od hodinek. Na první pohled muž inteligentní a dosti zámožný. Malován byl dle podání v Římě od neznámého umělce, snad přítele. Tento portrét poslal prý Josef rodičům, když nastoupil cestu do Ameriky. Naposled prý psal z ostrova sv. Tomáše a dále zmizela po něm stopa. Zahynul prý na moři.

Druhým synem Josefa Kessla byl Alois, narozený v roce 1822. Ten se věnoval hudbě. Vystudoval pražskou konzervatoř jako klavírista a fagotista. Dostal se do Edinburgu a sloužil zde jako vojenský kapelník /"band master"/. Hrál před anglickou královnou Viktorií a dostal taktovku ze slonové kosti. Z vojska vystoupil, když Angličané obsazovali Indii, kam nechtěl s vojskem odjet, neboť mnoho jeho známých tam zemřelo nebo padlo. Žil potom střídavě u příbuzných mé prababičky a vypravovalo se o něm mnoho příběhů. Ke stáru byl prý podivín a maloměstský život se mu nelíbil. Hodně cestoval do Turecka, Itálie a žil i ve Vídni. Říkal: Co kolera, tej já ujeďu". Byl privatistou, neboť v Anglii si našetřil hodně peněz, neoženil se a zemřel opuštěn.

Dcera Barbora byla mou prababičkou /narodila se 6.12.1820/. Byla to hezká, tmavovlasá, ušlechtilá žena a moje matka o ní říkala, že byla velkou dobročinkou. Dovedla chytře mírnit podivínství svého muže i bratra, kteří spolu nedosti dobře vycházeli. Když strýc Alois odjížděl z návštěvy, vždy se loučil slovy: "V tomto životě se už neuvidíme". Odpovídala: "Tak se uvidíme na onom světě". Vždy měla dobrou náladu a pro každého vlídné slovo. Provdána byla za kontribučního /vrchnostenského úředníka/ Václava Veselého /nar. 1818/, syna rychtáře v Panenském Týnci. Její muž po roce 1848 přešel do státní služby u zřízených berních úřadů a přes mnoho stanic setkal na Dobříš.

Měli syna Rudolfa, který působil v Chrudimi jako disponent cukrovaru, založeného v sedmdesátých letech a byl duší tehdejšího kulturního života v Chrudimi spolu se známým starostou a advokátem dr. Karlem Pippichem. Hostil často skladatele Karla Bendla, který mu z vděčnosti připsal operu "Starý ženich".

Syn Rudolfa Veselého je známý virtuos pianista Roman Veselý.

Sestra Rudolfova Marie, provdaná za berního Jindřicha Nováka, byla mou babičkou z matčiny strany. Rodina Nováků pocházela z Prahy. Otec Jindřicha Nováka byl asesorem zemského soudu a magistrátním sekretářem. Pocházel z bohaté rodiny pražského měšťana Martina Nováka /nar. 1766/, kterému patřil alodiální statek Ouholičky u Levého Hradce/Žalova/. Tragédií však přišli o všechnen majetek, jejíž příčina není objasněna /viz Ottův naučný slovník, sv. XXVI. str. 107/.

Nejstarší syn Josefa Kessla Antonín, se narodil v roce 1817 a jeho životní osudy nejsou zcela jasné /dle zápisu byl kupcem/. Měl syna Antonína, jenž byl zřízencem na dráze v Praze na Žižkově, kde se mu narodila dcera Marie Anna /v roce 1872/. Její otec měl nestálé zaměstnání a dceru tedy vychovala tetička Barbora. Marie Anna se provdala mladá za starého lesního v Nových Hradech v jižních Čechách. Brzy ovdověla a znovu se provdala za velkého drogistu v Českých Budějovicích. Vedlí nákladný život, což nesloužilo obchodu, až přišli o všechno. Nakonec pracovala jako hospodyně, a že dovedla dobře vystupovat, našla domov u správce smíchovského pivovaru, kde vedla celý nákladný dům. Zemřela ve třicátých letech jako poslední známý člen rodu Kesslerů.

Závěr

1. Domněnka, proč narození Josefa Kessla není zatím zjištěno vězí v tom, že jeho otec dostal se za správce do Drahobuše u Litoměřic až po jeho narození a dříve asi sloužil na jiném lobkovickém panství. /Dle sdělení SOA v Benešově u Prahy se archiv panství Lobkoviců nezachoval./
2. Proč se dostal Josef Kessler v roce 1812 na vojnu k myslivcům? Je zjištěno, že Josef František Maxmilián Lobkovic zřídil ze svých peněz prapor myslivců roku 1809. Sám se vyznamenal v napoleonské válce a zemřel v Třeboni.
3. K praporu myslivců byli rekrutováni lesní zaměstnanci. Je tedy domněnka, že Josef Kessler sloužil v lesní správě před r. 1812 v jižních Čechách a odtud nastoupil buď dobrovolně nebo nuceně /byl však jistě už ženatý/ z Volar do napoleonského tažení.
4. Bylo by vhodné zjistit, zda jméno Kessler se ještě někde vyskytuje a odkud tento rod pochází.

Erich ŠEFCÍK

HERALDICKE A SFRAGISTICKE MATERIÁLY VE SBÍRKÁCH HISTORICKÉHO ODDĚLENÍ SLEZSKÉHO MUSEA V OPAVĚ

Jednou z nejpřednějších a nejvýznamnějších vědecko-kulturních organizací severomoravského kraje je Slezské museum v Opavě. Jeho stošedesátipětiletá tradice je spjata s bohatou sbírkovou činností, která toto museum řadí na přední místo v naší republice.

Součástí Slezského musea je i historické oddělení, založené sice teprve nedávno, v první třetině roku 1960, ale čítající dnes přes 130.000 sbírkových předmětů.

Součástí sbírek historického oddělení je i sbírka heraldického a sfragistického materiálu, doposud naprosto neznámá širšímu badatelskému okruhu, aproti vůbec nevyužívána. Obsahuje několik tisíc evidovaných sbírkových předmětů, z nichž je zatím jen část katalisována, tedy lépe přístupná.

Celou heraldickou a sfragistickou sbírku můžeme rozdělit do několika skupin :

1. Pozůstalost F. Wiebeckeho
2. Sbírka pečetí kláštera rajhradského
3. Sbírka odlitků slezských pečetí
4. Sbírka typářů
5. Ostatní heraldický a sfragistický materiál

Velmi zajímavé a badatelsky lehce využitkovatelná je pozůstalost německého policejního důstojníka F. Wiebeckeho. Obsahuje několik svazků tištěných znaků /většinou nálepkového formátu/ měst, zemí a částečně i šlechty hlavně z německy mluvících oblastí / v rozsahu do r. 1945/ a částečně i ze Sovětského svazu /Ukrajina, pobaltské republiky/. Poněkud jiný charakter má sbírka pečetí kláštera rajhradského. Obsahuje otisky převážně církevních pečetí z Čech, Moravy, Německa, Slovenska, Rakouska, Uher, a to klášterů, far, biskupství a arcibiskupství, nemocnic, špitálů, církevních řádů a korporací ze 17. - 19. století. Severní Morava je ale v této sbírce zastoupena nepatrně, jen několika pečetěmi církevních institucí z Olomouce, Klášterního Hradiska a Těšína. Podstatně lépe, i když i v tomto případě jen namátkově, je zastoupena jižní Morava, hlavně církevními pečetěmi z Brna a blízkého okolí.

Téměř 1.500 odlitků pečetí, pořízených na počátku 20. století, je uloženo ve Sbírce odlitků slezských pečetí, která svým teritoriálním rozsahem, jak už sám název sbírky napovídá, je zaměřena převážně na Slezsko. Najdeme v ní hlavně odlitky pečetí městských, cechovních, šlechtických i zemských ze Slezska a částečně z Moravy ze 13.- 19. století. Významným sfragistickým materiálem je sbírka typářů z 15. - 20. století. Tu můžeme rozdělit na tři části : na sbírku typářů cechů slezských míst /Opava, Andělská Hora, Těšín, Zlaté Hory, Osoblaha, Hradec, Krnov aj./, dále na sbírku pečetidel panství /Kravaře, Borová, Šilheřovice, Mokré Lazce aj./ a na sbírku pečetidel různých spolků a soukromých osob z 19. - 20. století.

Vedle těchto uvedených fondů a sbírek je v historickém oddělení Slezského musea uloženo porůznu mnoho dalších sfragistických a heraldických pramenů, jako např. velmi zajímavé tabule opavských radních ze 17. - 18. století s vyobrazením jejich znaků, několik znaků slezských měst z poloviny 19. století, pocházející ze zemského stavovského domu v Opavě a snad vyhotovené Josefem Mánesem za jeho krátkého pobytu v Opavě a některé další materiály, roztroušené hlavně v numismatických sbírkách historického oddělení.

Jak je z tohoto stručného orientačního výkladu patrné, najde zájemce o heraldiku a sfragistiku mnoho zajímavého pro svou práci i v doposud opomíjených sbírkách historického oddělení Slezského musea.

Ľudovít SZABÓ

PODIVNÁ TROJČATA

Chybovanie je vlastnosť ľudskou; jsou však obory, ve kterých by se mělo objevovat chyb co nejméně. Mezi ně patří zajištění i funkce matrikáře. V minulosti ne všichni prováděli zápisy do matrik pečlivě, a proto se občas vyskytnou menší či větší omyly, které pak patří k řadě rodopisných záhad. Uvádím jednu, s níž jsem se setkal při svém rodopisném bádání.

Dne 10. 9. 1719 se oženil v Hošťálkovicích Václav Robenek, syn Martina Robenka, rolníka z Hošťálkovic, s Marínou Svačinovou, dcerou Šebestiána Svačiny (1). Matyáš, první dítě jejich manželství, přišel na svět 14. 2. 1720 (2). Dne 4. ledna 1726 je v matrice zápis o narození Maríny I, dne 22. ledna 1726 se narodila Dorota a aby byl celý případ ještě zamotanější, tak 31. ledna 1726 se narodila Marína II (3). U všech třech dětí jsou uvedeni jako rodiče Václav a Marína Robenkovi a jako kmotři vždy Ondřej Visjačka a Eva Palačková. Že nejde o různé rodiče shodných jmen dokazuje skutečnost, že v té době žila v Hošťálkovicích prokazatelně jen jedna rodina Robenků.

V tomto případě však nemůže jít o trojčata, což potvrzuje MUDr. Šindler, gynekolog MÚNZ v Ostravě: "Porod trojčat v rozmezí 28 dnů a v intervalech výše uvedených je prakticky i teoreticky nemožný."

Jak tedy mohl vzniknout takovýto zápis /omyl?/ v matrice? Přijít celé věci na kloub se stoprocentní správností je velice těžké. Řešení může být několik. Jako jedno z nejpravděpodobnějších může být například Toto :

Zápis o narození Maríny byl proveden dvakrát a Dorota s Marínou byla dvojčata. MUDr. Šindler tuto možnost částečně povoluje a říká, že porod dvojčat v intervalu 14 dnů je sice nepravděpodobný, ale možný. "Dvojčata bývají jednovaječná nebo dvojvaječná. Jednovaječná žijí v jednom zárodečném vaku a k jejich porodu dochází nejpozději v intervalu jedné hodiny. Tato dvojčata jsou prakticky od sebe nerozeznatelná. Naproti tomu dvojvaječná dvojčata mají každé svůj zárodečný vak a jsou na sobě nezávislá. K porodu může dojít i ve větším intervalu /i 14 dní/".

Při psaní matriky se zpožděním mohla být pak Marína zapísána dvakrát. Jak např. uvádí Richard Hrdlička ve svém článku "O věrohodnosti starých matrik", je dodatečné vedení matrik častým zjevem: "...bylo závadou, že zápisy do matrik konaly se mnohdy dodatečně, třeba až druhý nebo třetí den po vykonaném obřadu a tu vinou špatné paměti stal se snadno omyl, zejména byl-li obřad znamenitě hlučně oslaven, jak to ve starých dobách bývalo zvykem, anebo byl konán mimo sídlo farní, zejména tam, kde duchovní spravoval několik farních osad ..." (4). I když R. Hrdlička uvádí pouze odstup 2 - 3 dní, byli jistě i tací, kteří zápisy prováděli s odstupem delším než jeden měsíc

/zápisy si třeba značili ledabyly na kusy papíru a dodatečně pak je opisovali do matrik/. Tak se skutečně mohlo stát, že došlo k omylu, a to i v záměně dat.

Obec Hošťálkovice byla po r. 1672 přifařena k Hlučínu (5). Marinu I a Dorotu křtil Martin Svačina, Marinu II František Kubeš. Matrika je podle charakteru písma vedena jen jedním z nich.

Tato hypotéza nemusí být řešením, je pouze kombinací faktů, ale je přece jen pravděpodobná.

Poznámky :

1. SOA Opava, H-1-10, fol. 10.
2. SOA Opava, H-1-6, fol. 27.
3. SOA Opava, H-1-6, fol. 57.
4. Hrdlička Richard : O věrohodnosti starých matrik. In: Časopis Rodopisné společnosti I. str. 88 - 89.
5. Hosák Ladislav : Historický místopis II. Společnost přátel starožitností, Praha 1938. str. 807.

Jaromír MITURA

**NÁLEZ FIREMNÍHO ŠTÍTU BÝVALÝCH MAJITELŮ VÍTKOVICKÝCH
ŽELEZÁREN S RODOVÝM ZNAKEM ROTHSCHILDU**

Odlitek štítu ze šedé litiny byl nalezen v závodě 1 VŽKG za obráběcí dílnou protiprášné skupiny provozu 110, kde v sobotu 15. února 1975 na ranní směně s. Zatloukala pracovalo několik brigádníků - vojáků při úpravě terénu na místě budoucího skladu. Pracovníci střediska i příslušníci naší armády prokázali mimořádné pochopení pro vzácný nález, protože celý štít byl šetrně vyproštěn z hloubky asi 50 cm, zbaven hlíny a jiného nánosů a uložen v mistrově kanceláři.

Hned v pondělí 17. února 1975 informoval s. Rykala telefonicky pracovníky podnikového musea VÍTKOVIC a vyzval je, aby se osobně dostavili, celou věc na místě ohledali a navrhli další postup. V úterý 25. února 1975 sám mistr s. Gadlina zařídil, aby těžký a poměrně křehký kus byl bezpečně přepraven do musea.

Celý odlitek je vcelku velmi zachovalý navzdory korozi, která tu za celá desetiletí zanechala své stopy. Tím spíše je třeba litovat, že takový unikát nebyl včas konservován, aby na vzduchu ještě více neutrpěl. Litinový štít i s rodovým znakem je 92 cm dlouhý, 55 cm vysoký a váží 50 - 60 kg.

Všechny další podrobnosti o původu, osudech a stáří nálezu se nepodařilo dosud zjistit. Lze se jenom domnívat, že firemní štít byl umístěn na průčelí jakési správní budovy tehdejší staré části hutí, která tu skutečně stála.

Jiří PALÁT

METODY OSOBNÍ DOKUMENTACE PŘI GENEALOGICKÉM
A HERALDICKÉM BádÁNÍ
/pokračování/

c/ Nový poznatek má být zaznamenán celý nebo ve výtahu.

Většina prací, které studujeme či zpracováváme je z výpůjček a někdy dalo hodně práce si požadované dílo obstarat. Tomu by pak mělo odpovídat i zaznamenání a zpracování důležitých informací a poznatků.

c/ 1 / Pořízení titulové bibliografie :

Zde zapisujeme všechny údaje, které jsou uvedeny v normě ČSN 010197 Bibliografické citace - schémata a příklady :

b/ Základní citace. Na obrázku č. 2 je ukázka titulové bibliografie, v jednotlivých rubrikách jsou vypsány údaje, které má záznam obsahovat. Musí platit : Každý článek, každá kniha musí mít svůj lístek. Pro titulovou bibliografii se mi plně osvědčil upravený záznamový lístek podle dr. Tomana, který jsem si nechal natisknout ve velkém množství v tiskárně a užívám jej pro všechny druhy záznamů (14). Kromě uvedených údajů obsahuje lístek ještě další obecné údaje, které usnadňují práci s velkým množstvím záznamů. Vysvětlivky zkratk :

Bj bibliografie jmenná /autorská/
D.IX.1 třídící znak, vymezující dané téma
FIA prvá tři písmena příjmení autora /FIALOVÁ/
pro rychlé řazení podle abecedy, značím červeně
781012 datum zápisu, tedy 12. října 1978
MA OSTRAVA u vypůjčených knih velmi důležitý záznam, určující
A 1485 inventární či výpůjční číslo knihy nebo časopisu
pro další půjčování
Z, NZ, znamená, zda materiál byl zpracován /Z/, nebo
P, NP nezpracován /NZ/, prostudován atd. Je nejvhodnější
psát tužkou. Pohledem na tato písmena máme přehled
nakolik byla kniha, časopis využita nebo máme jen
zaznamenánu existenci pramene.

Tato zapsaná kniha nebo jiný zdroj poznatků je nám pak kdykoliv k dispozici, potřebujeme-li citovat nebo znát některé podrobnější údaje. Přidáme-li za tuto citaci krátkou anotaci, opišeme-li obsah knihy, vznikne nám DOKUMENTAČNÍ ZÁZNAM, jak jej vidáváme v knihovnách. Systém titulové bibliografie je pracnější, trvá - 8 - 10 minut, dokumentační záznam 20 - 40 minut podle délky anotace. Z vypůjčených knih se nám plně vyplatí a čas vložený do pořízení záznamu se nám brzy vrátí.

c.2/ Záznamové lístky :

Slouží k zapsání určité myšlenky, přejaté či vlastní, k trvalému uložení zajímavých citátů, definic, číselných údajů, k výpisům doslovných citací atd.

Opět to hlavně platí o informacích a poznatcích, které byly pořízeny se značným úsilím.

Formát záznamového lístku je normalisován a označován jako A6 /rozměr 150x105mm/. Jeho velkou výhodou je, že je k němu možno v případě potřeby přiložit list formátu A5, který je jeho násobkem. Tento způsob je výhodný při opisování delších citátů, při obsáhlejších výtazích z knih atp. Např. píšeme-li si poznámky na přednášce do kroužkového bloku /karis/ formátu A5 a po skončení stačí doma k poznámkám napsat lístek s titulovou bibliografií a přednášku uložit do kartotéky. Zde ji máme kdykoliv k nahlédnutí. Při doslovných opisech se máme řídit zásadou: opis by měl začínat vždy celou větou, i když citát, myšlenky, které nás zajímají jsou někde uprostřed nebo pokračují v další větě, aby byl dán smysl celé citace. Vytrhávání myšlenek z kontextu může mnohdy znamenat manipulaci s citátem a také překrucování myšlenek. Na záznamový lístek napíšeme všechny bibliografické údaje, ale jen takové, které nám umožní v případě potřeby bližší údaje si vyhledat ve jmenné /autorské/ kartotéce. Tento záznam, ať titulová bibliografie či dokumentační záznam by měl být proveden jako první. Na obr. 3 je uveden příklad doslovného opisu. Mimo text jsou na záznamovém lístku opět:

- a/ údaje určující pramen - datum zápisu dle užívaného systému, autor knihy, název knihy a strana knihy. Svislá čára v textu označuje konec citace na str. 29, vše zbývající je citováno ze strany třicet (15). Z citací nebo výtahů z časopisů je místo příjmení autora uveden název časopisu, ročník popřípadě též číslo časopisu. Jméno autora se v tomto případě posunuje k názvu článku. Jinak vše zůstává nezměněno.
- b/ údaje pro třídění :

Olomoucký kraj	název tématu
Bp	označení pro zařazení do předmětové /věcné/ kartotéky
D.III.2	číselný znak pro Zemské desky
PUH	prvá tři písmena uvedeného citátu pro řazení podle abecedy /červeně/

Pátá kolonka zůstává v tomto případě prázdná.

Ze zahraničních časopisů opisujeme citáty v originále s případným překladem. Výtahy ze zahraničních časopisů a knih píšeme v překladu,

Výhody záznamových lístků: možnost velké variabilnosti jednotlivých citátů, výpisů, možnost propojování s celými články, separáty z časopisů atd. při tvůrčí práci.

Nevýhody záznamových lístků: lístky dělí knihu či časopis na drobné částky, vytváří tříšť myšlenek a citátů. Avšak při ukládání dle tematických skupin se tato nevýhoda zmenšuje a lístky stejných témat se scházejí na stejném místě.

Zaznamenávání vlastních myšlenek a nápadů je možná stejně důležité jako systematická práce. Na záznamových lístcích můžeme po čase pozorovat, jak se náš názor na jednotlivé problémy měnil, utvářel, krystalizoval. Každá myšlenka se velmi brzy obrušuje, rozplývá a ztrácí. V těchto případech nelze šetřit papírem být pohodlným a nezapsat si nápad, připomínku. Nechť je nám připomínkou věta: "Jen myšlenka zachycená na papíru má nádeji, že nezanikne." (16). Jen takto uchovanou myšlenku můžeme dále upravovat, brousit, dále se k ní vracet -

- publikovat ji. Dr. Toman doporučuje nosit záznamové lístky neustále u sebe, zaznamenané myšlenky pak jen utřídíme, označíme a tématicky uložíme. Je však důležité užívat pro vlastní myšlenky, nápady jednotnou šifru pro rozlišení od myšlenek převzatých : (17).

c.3/ Výtahy a výpisy z knih :

Jsou velmi náročné na čas ; je tedy výhodnější si pořídit fotokopie nebo si nechat pořídit kopie nejdůležitějších pasáží jinými reprodukčními technikami jako-OCE, COSTAR atd. Někdy však ani tato metoda nemusí být nejvhodnější - zajímavé pasáže jsou založeny na jednotlivých stránkách - nebo ekonomicky je pořízení kopií velmi nákladné. Pak nezbývá nic jiného než pořídit si výtah či výpisy z knihy nebo časopisu. V žádném případě není vhodné si pořizovat výtahy, výpisy do různých sešitů, karisů atd. Pokud není k výtahům proveden rejstřík, stávají se tyto materiály nepřehledné, a tím vstane ztrácejí na ceně. Také psaní na lístky A6 není v tomto případě zcela výhodné. Záznamové lístky rozbijí knihu na malé kapitoly a trpí tím celková struktura díla. Výtah z knihy jako celkek nelze zase roztrždit do jednotlivých témat. Nejlepším způsobem výtahu z knihy nebo časopisu je výtah na rozstřihání. Je to zatím nejlepší technika výtahu. Postupujeme takto : na psacím stroji píšeme na listy formátu A4, od kraje necháváme mezeru 6 cm a mezi jednotlivými myšlenkami 3 - 4 řádky. Prvopis pak rozstřiháme na jednotlivé myšlenky, hesla nalepíme na záznamové lístky /prvopis se nerozmazává, proto lepíme/ a kopie zůstává jako celek. Vzniká tak současně kartotéka i výtah. Je možné si pořizovat více kopií a ty pak vyměňovat se spolupracovníky za jiné. Tento způsob je velmi výhodný pro ty, kteří umí obstojně psát na stroji. Výtahy z knih jsou velmi pracné, ale pro poznání velmi důležité. Jde o zhuštěný tvar knihy, zbavený obalu, známých myšlenek a faktů. Studium takových elaborátů je neaktivnějším způsobem čtení. Dalším nesmírným přínosem výtahů je to, že se učíme stylisaci a syntéze učení (18).

c.3.1./ Srovnávací výtah z několika knih :

Je velmi užitečnou pomůckou pro případ, jestliže pracujeme s několika knihami od různých autorů pro stejné téma. Po sestavení srovnávacího výtahu názorně vidíme, v čem se knihy odlišují, která témata autoři probírají společně, co se nejčastěji opakuje. Na základě uvedeného rozboru můžeme také daleko rychleji srovnávat názory jednotlivých autorů na dané problémy. Tento způsob grafického zpracování problémů je v technice zcela obvyklý /grafikony, kritické cesty atd./ pro srovnávací studia může i ve společenských vědách mnohé zjednodušit. / Jak takový srovnávací výtah z knih a jiných písemností vypadá vidíme na obr. 4. / Jeho grafické znázornění je poměrně jednoduché a časově nenáročné. Srovnávací výtah lze provést dvěma způsoby:

- a/ obsahy, sručné charakteristiky uvádíme přímo do jednotlivých sloupců, vymezené pro příslušné kapitoly (19).
- b/ každé knize věnujeme list formátu A4, kde tyto stručné výtahy podle jednotlivých kapitol zapisujeme.

Při použití způsobu a/ kreslíme na větší papír, A3 nebo A2, aby místo pro charakteristiky kapitol bylo dostatečné. Provedeme rozdělení na sloupce: v prvním je udán počet kapitol nejrozsáhlejší knihy, další sloupce jsou určeny pro jednotlivé knihy. Svislé sloupce poté rozdělíme na tolik řádků, kolik je u největší knihy kapitol. Velká písmena označují výtahy jednotlivých kapitol. Charakteristika kapitoly má být stručná -- jedno nebo dvě hesla. Stejná velká písmena v dalších sloupcích označují stejná témata v různých knihách. Nakonec provedeme spojení stejných písmen, tím je i graficky znázorněno propojování či opakování jednotlivých myšlenek v jednotlivých knihách (20).

Srovnávací výtah pro způsob b/ je stejný, jen velikost papíru je menší a každá kniha má vlastní list papíru s označenými kapitolami; tím mohou být i charakteristiky jednotlivých knih podrobnější, pro lepší rozpoznání opakovaných problémů.

4. UKLÁDÁNÍ A TŘÍDĚNÍ NOVÝCH POZNATKŮ

Všechny nově získané poznatky je nutno nějak roztrždit a uložit. Nejlépe slouží k ukládání kartotéční krabice, pořadače, mapy, různé obálky, krabice, kufříky atd. Zapsané poznatky a informace / na stejném formátu papíru/ je nejvhodnější ukládat do kartotéčních krabic. Po zkušenostech doporučuji založit :

- a/ kartotéku jmennou / autorskou /
- b/ kartotéku předmětovou / věcnou /
- c/ kartotéku topografickou a personální

První dvě kartotéky jsou označeny shodně jako v knihovnách podle ČSN 010195/; třetí kartotéka je nutná pro ukládání informací a poznatků při genealogickém a heraldickém bádání.

Všechny tři kartotéky jsou uvnitř řazeny podle témat nebo určitých oblastí a každé téma se dále řadí podle abecedy. Velmi důležitou zásadou je: zvolený formát kartotéčních lístků by měl být podílem normalizovaných formátů papírů. Např. za lístek A6 můžeme zakládat A5 pouhým přeložením na polovinu. Za A5 uložíme opět přeložením A4 atd. Tyto podmínky nesplňuje tzv. mezinárodní formát /75x125 mm/, který se vymyká z rozměrové řady papíru. Proto je výhodné pro bibliografické a dokumentační záznamy používat formátu A6, pro tématický archiv /viz dále/ formátu A5. Z hlediska operativnosti a přehlednosti není zcela vhodné ukládat získané poznatky po různých obálkách a složkách. Ty mohou posloužit pro předběžné dělení a třídění, avšak k trvalému uložení a třídění se nejlépe osvědčují kartotéční krabice. Do volných složek je dobré ukládat jen fotokopie dokumentů nebo jiné cennější materiály, vždy však s označením tématické skupiny, ke které materiály náležejí. Kartotéční krabice si můžeme velmi levně pořídit z krabic od dámských bot, které rozměrově plně vyhovují včetně víka, povrchový vzhled můžeme zlepšit potapetováním.

Větším problémem je však vlastní třídění a rozdělování jednotlivých informací do tématických celků. Dnes existují dva osvědčené systémy: MDT /mezinárodní desetinné třídění/ a heslování. Otázka použití MDT v osobní dokumentaci při zájmu o heraldiku a genealogii je velmi problematická, protože tyto obory jsou velmi speciální.

Kdybychom chtěli použít MDT, používali bychom velmi dlouhých čísel, jejichž tvoření je velmi obtížné. Existují sice rejstříky MDT, ty jsou však pouze výběrové a mnohdy by pro uvedené otázky nestačily a musely by se tvořit. Pro osobní dokumentaci a archivování je MDT velmi pracné a nepřehledné. V současné době i oficiální instituce pomalu opouštějí MDT a přecházejí na systém heslování.

Ukládání poznatků a informací do tematických skupin má pro osobní dokumentaci řadu výhod :

- a/ jsou přehledné
- b/ označení hesel může být slovní nebo kombinací čísel a písmen
- c/ umožňuje třídit do velmi úzkých podskupin
- d/ v tematických podskupinách řadíme podle abecedy

ad b/ Ke značení hesel je nejlepší užívat kombinaci čísel a písmen; tento systém je užíván od r. 1969 v regionální bibliografii. Zde se užívá kombinace velkých písmen, římských a arabských číslic. Uveďme si příklad pro založení kartotéky pro heraldiku a geneologii. V počáteční fázi máme jen dvě hesla, která si označíme H a G, současně do sešitu, jenž nazveme třídníkem nebo rejstříkem, tato dvě písmena zapíšeme tak, že za každým písmenem ponecháme alespoň 20 stránek. Uvnitř tématu provedeme např. toto rozdělení :

- H Heraldika /téma/
- H.I. Slezské erby /skupina/
- H.II. Moravské erby
- H.III. Církevní erby
- H.I.I Bítovští z Bítova /podskupina/

Z uvedeného třídění je patrné, že slezské erby nebo jiné skupiny mohou mít neomezený počet podskupin a všechny poznatky k danému tématu se budou scházet na jednom místě. V záhlaví dokumentačního záznamu uvedeme vždy téma /H/, skupinu /I/ a podskupinu /I/ a informace je poměrně přesně určena. Každá nová podskupina musí být uvedena v třídníku, aby nedocházelo k záměnám. Nyní si uveďme příklad uložení konkrétního poznatku do kartotéky. Máme článek dr. Vlasty Fialové o Václavu Bítovském z Bítova, uveřejněný v časopise Naše Válašsko r. 4/1937-38, s. 165. Na záznamovém lístku podle obrázku 2 zapíšeme údaje pro jmennou kartotéku dle ČSN 010197, schéma CH. Citace článku v časopise. Pro kartotéku topografickou a personální označenou zkratkou Bt zapíšeme podle obrázku 6. Anotace je zaměřena na původ rodu, vznik erbu atd. Pro případné soupisy erbů podle hlavních figur erbů, např. ryby, kohout, srdce by bylo možno založit lístek pod signaturu H s nápisem SRDCE a podtitulek BÍTOVŠTÍ Z BÍTOVA. Možností variant je mnoho a záleží na každém, jak si svou práci s kartotékami představuje a co od nich žádá.

ODKAZY NA POUŽITOU LITERATURU

- 14. Toman, J.: Organizace a technika duševní práce, 1. vyd. Praha 1970. str. 117.
- 15. Toman, J.: Osobní dokumentace tvůrčího pracovníka. Kabinet kreativity Institutu strojírenství ČVTS. Praha 1976. s. 23.
- 16. Toman, J.: Jak sbírat vědomosti. Praha 1961. str. 34.
- 17. Toman, J.: Organizace a technika duševní práce. 1. vyd. Praha 1970. str. 162
- 18. tamtéž, str. 128; Toman, J.: Jak sbírat vědomosti, Praha 1961, str. 125
- 19. Zielke, W.: Jak racionálně studovat. Praha 1977. str. 158.
- 20. tamtéž, str. 159.

Příjmení a osobní jméno autora /autorů/	B _j	H.II	FIA	NZ
Název publikace sestavovatel, editor, redaktor. Pořadí vydání. Místo vydání. Nakladatel. Rok vydání. Počet stran -Anotace /případně pokračuje na druhé straně lístku/				
781012		MA Ostrava : A 1480		

obr. č.2 / píšeme rukou /

OLOMOUCKÝ KRAJ	B _p	D.III2.	PUH	
PUHONČÍ LIST " A mají na ceduli míti napsáno, koho, kto pohoní; a ten pohončí ukáže ceduli tomu, kdož jest poh- nán, i má jemu zase cedule vrácena býti, aby dále s ní běžel k jiným, kteříž v té ceduli pohnání jsou a napěání."				
781012	BRANDL, Vincent	Kniha Tovačovská kap.36		29n

obr. č.3

Počet kapitol	Název knihy	ZIELKE, W: Jak racionálně studovat	HOCH, A. A: Organizace duševní práce	TOMAN, J: Organizace a technika duševní práce	BARTOŠ, J: Úvod do techniky historické práce
1. kapitola		+ A	+ C	+ O	+ U
2. kapitola		+ B	+ F	+ G + H	+H +K+M+T
3. kapitola		+ C	+A +H +J	+ F	+ H + L
4. kapitola		+ D	+ J	+ P	+ K
5. kapitola		+ E	+ K	+ A + J	+A+H+J+L+K
6. kapitola		+ F	+ R	+ H + L	+J +R
7. kapitola		+ G	+L +A	+ H + K	+V
8. kapitola		+ H	+I	+ J + R	+Y
9. kapitola		+ CH	+K	+ D + E	+M +T +Z
10. kapitola		+ I	+M	+ S	
11. kapitola		+ J	+T	+ I	
12. kapitola		+ K		+L +A	
13. kapitola		+ L		+C	
14. kapitola		+ M		+M +T	

Speransov, Nikolaj Nikolajevič: Zemelnyje gerby Rossii XII - XIX vekov. Izdatelstvo Sovetskaja Rossia. Moskva 1974. 198 stran A4.

V celkem skrovné ruské a sovětské literatuře přibyla nová reprezentativní publikace na křídovém papíře, obsahující kolem 500 většinou barevných vyobrazení městských, újezdních, oblastních guberniálních i zemských znaků a některých jejich pečetí.

Autor vyšel z dosavadní tištěné literatury, kterou však prověřil a dříve vzniklé chyby opravil podle pramenů, u novějších znaků podle textu a vyobrazení v příslušných úředních listech a v literatuře /tutularnik/. Znaky jsou seskupeny podle tematických motivů.

Jedním z první ruských znakových znamení je znamení lva, které užíval již v první polovině 12. století zakladatel Moskvy Jurij Dolgorukij, kníže rostovsko-suzdalský a kyjevský. Znamení lva užívalo potom ve svém znaku město Vladimír. Jeví se tu nesporně vliv Byzance a na mysl přichází Schwarzenbergova teorie o byzantském původu našeho státního znakového znamení lva.

Ruská heraldika se vyvíjela odlišným způsobem než heraldika západoevropská. Ruské dějiny totiž neznají středověkého rytířstva, za něhož právě došlo k rozkvětu a vrcholnému období heraldiky. Městské znaky tu kupříkladu vznikaly z loveckých, řemeslnických, kupeckých a jiných značek, znamení a symbolů patřících do protoheraldiky, dále z pečetních znamení, mincovních obrazů a vojenských znamení.

Petr I. zvaný Veliký provedl ve šlechtické literatuře i v heraldice reformu a obojí přiblížil západoevropským. Stalo se to však v době, kdy západoevropská heraldika byla již dávno ve výtvarném úpadku a dle toho vypadají i nově udělované znaky. Konečně k rozeznání znaků měst dle jejich administrativního významu a též znaků guberniálních, oblastních a újezdních bylo v polovině 19. století ustanoveno, že štíty znaků budou nosit hodnotní koruny. Tak vznikla složitá soustava "hodnostních" městských korun.

Résumé a titulky k jednotlivým vyobrazením znaků jsou mimo originálu ještě v němčině, angličtině a francouzštině. Studie je zakončena použitou bibliografií.

Knihu obdržíte v prodejně "Sovětská kniha" za 285,- Kčs. Má ji také ve svých fondech studovna Krajské knihovny v Ostravě pod sign. X - 22 - 42.

- lk -

Miasta polskie w tysią cleciu, II. díl, Wrocław-Warszawa-Krakow, Zakład Narodowy imienia Ossolinskiých Wydawnictwo 1967.

K tisíciletí polského státu byla vydána v Polsku dvoj - dílná reprezentativní publikace Polská města v tisíciletí, která může v mnoha směrech zajímat naše historiky i heraldiky. Mám bohužel možnost informovat pouze o 2. dílu této knihy.

Na více než 700 stranách textu jsou v hutné zkratce obsaženy nejdůležitější údaje o polských městech a městečkách lodžského, olsztyňského, opolského, poznaňského, rzeszowského,

šťetínského, varšavského, vratislavského a zelenohorského vojvodství podle dnes již neplatného administrativního rozdělení Polska na 20 vojvodství.

Stručné historické údaje jsou doprovázeny mnohými černobílými fotografiemi měst a jejich okolí, historických památek, detailů pozoruhodných staveb, ale i pečetí, erbů na stavebních památkách, starých mincích apod. Na sedmdesáti barevných tabulích je zobrazeno přibližně 560 městských znaků v jednotném grafickém provedení autorského kolektivu pod vedením Leona Urbaňského. Ke knize jsou přiloženy mapy jednotlivých vojvodství s barevným vyznačením doby získání městských práv.

Z hlediska našeho regionu je nejzajímavější čtyřicetistránková kapitola o opolském vojvodství s pera Stefana Popiolka a osmdesátistránková kapitola o vratislavském vojvodství, kterou zpracovali Leszek Dąbrowski, Roman Heck, Jerzy Stankiewicz a Antoni Wrzosek.

Je třeba litovat, že náklad této zajímavé knihy byl nízký - pouhých 2.500 kusů.

- 1c -

Z ČINNOSTI POBOČKY

Výroční valná hromada ostravské pobočky Genealogické a heraldické společnosti v Praze se konala dne 10. ledna 1979 v 17.00 hod. v badatelně Archivu města Ostravy. Přítomno bylo 23 členů ostravské pobočky GHSP, 1 člen olomoucké pobočky, předseda brněnské pobočky PHDr. Jan Skutil, CSc., člen Správního výboru GHSP Ing. Karel Bezděk a 5 hostů.

Od loňské výroční valné hromady naší pobočky vzrostl počet našich členů na dvojnásobek, takže ke dni 10. 1. 1979 jsme měli celkem 62 členů. Největší přírůstek byl zaznamenán po 17. dubnu, kdy vyšel v krajském deníku "Nová svoboda" propagační článek o tehdy nově založené olomoucké pobočce GHSP. Do Olomouce se přihlásilo mnoho zájemců i z oblasti působnosti naší pobočky, jejichž adresy nám pak byly postoupeny.

Deseti schůzek pobočky se zúčastnilo celkem 204 osob, z čehož bylo 78,4 % členů pobočky. Průměrná návštěvnost činila 20,4 osob, nejvíce byla navštívena schůzka v září, kdy bylo přítomno celkem 33 osob.

V roce 1978 byly konány tyto přednášky :

Ing. Jindřich Mach - Heraldika ve filatelii

Jiří Palát - Metody osobní dokumentace při genealogickém a heraldickém bádání

Vladimír Kejla - Evidence osob v rodokmenu

Otto Ney - Rod Napoleonova maršála Michela Neye

Vladimír Kejla - Čím platili naši předkové /1.část/

Ing. Ladislav Hep - Historická geografie povodí Odry a heraldika

Správní výbor GHSP nám zapůjčil dvě kasety s magnetofonovými nahrávkami těchto přednášek :

Dr. Josef Beneš - Německá a zdánlivě německá česká příjmení

Dr. Ivan Lutterer - O původu místních jmen

Červnová schůzka byla nahrazena odpoledním výletem na hrad Hukvaldy. V letošním roce máme v úmyslu tento výlet opakovat, avšak trochu velkoryseji, s bohatším programem. Svou účast předběžně přislíbili někteří členové Správního výboru a zástupci poboček.

Velmi zdařilé byly oba zájezdy. V květnu se konal zájezd do zvonařské dílny v Brodku u Přerova a do Olomouce, kterého se zúčastnili i členové poboček z Ústí nad Orlicí, Ohnišova a Olomouce. V Olomouci nás provázeli členové výboru tamní pobočky dr. Čermák a př. Podmolík. V neopakovatelný zážitek se vyvinul zájezd do Kroměříže. Měli jsme původně namířeno též do Holešova a do Hodslavic navštívit rodný domek Fr. Palackého, avšak nikdo nelitoval, že jsme dali přednost podrobné prohlídce všech kroměřížských pozoruhodností. Celý den se nám trpělivě věnovali skvělí průvodci - ředitel státního zámku a zahrad v Kroměříži Miroslav Nesvadba, zasloužilý pracovník kultury a pan Vladimír Markl sen.

V rámci vlastivědných vycházek jsme navštívili v červenci Hlučín, jímž nás provedl př. Wanderburg, který se zabývá historií tohoto města a jeho okolí. Zámek ve Slezské Ostravě jsme si prohlédli, se stručným výkladem př. Hrbáčka a Kejly, v srpnu.

Svou činnost propaguje naše pobočka na veřejnosti několika způsoby. Počátkem července jsme získali darem od základní organizace chovatelů koček Českého svazu chovatelů drobného zvířectva v Ostravě vývěsní skříňku, na domě v Dimitrovově ul. č. 22. Jsou v ní pravidelně umísťovány pozvánky na akce pobočky a různé propagační materiály. V únorovém čísle Ostravského kulturního měsíčníku vyšel článek nazvaný "Z minulosti pro současnost" z pera Jana Pchálka, pojednávající o poslání GHSP a o činnosti naší pobočky. Poněkud rozšířený vyšel tento článek pod názvem "Odkaz minulosti do současnosti" ve 2. letošním čísle metodického zpravodaje Vlastivědného ústavu ve Frýdku-Místku "Pobeskydí". Dne 27. června 1978 byl v poledních zprávách kraje jeho vysílání Československého rozhlasu v Ostravě vyslán několikaminutový rozhovor s předsedou pobočky Vladimírem Kajlou o GHSP a její ostravské pobočce.

Za největší úspěch naší pobočky v loňském roce považujeme vydání dvou čísel "Zpravodaje". Podařilo se nám zaplnit celkem 36 stran /a 1 obrazovou přílohu/ články převážně s regionální tematikou zajímavější jak genealogy, tak i heraldiky. Uvědomujeme si však, že by se měl zvýšit počet heraldických příspěvků - záleží však jen na heraldicích, jak nás zásobí svými příspěvky.

Obě čísla byla vydána v nákladu 150 výtisků. V krátké době byl však celý náklad rozebrán, takže bylo nutno dotisknout ještě po 50 výtiscích. Svědčí to o velkém zájmu o náš "Zpravodaj" mezi badateli. Přicházejí dokonce i objednávky z různých míst Československa od členů GHSP, kteří se o "Zpravodaji" dozvěděli. Tyto zájemce budeme moci uspokojovat jen do vyčerpání nákladu. Zdá se tedy, že se náš "Zpravodaj" dobře ujal.

Nemalé náklady, spojené s tiskem jsou hrazeny z dobrovolných finančních příspěvků a darů našich členů, jimž tímto děkujeme.

Práce na "Soupise znaků a erbů na stavebních památkách na území města Ostravy/ ve spolupráci s Archivem města Ostravy zdárně pokračuje. Př. Hrbáček trpělivě a obětavě chodí s fotografkou archivu s. Kunzovou a oba pořizují snímky nalezených znaků. O tuto naši kolektivní práci projevilo zájem Krajské středisko památkové péče a ochrany přírody v Ostravě a uvažuje o jejím zařazení do Sborníku památkové péče v Severomoravském kraji č. 5, který bude vydán v r. 1981.

Snad nejmladší člen naší pobočky Luděk Szabó při jedné ze svých výprav za znaky objevil pohozený starý kamenný erb některého příslušníka rodu Wilczků. Nebýt tohoto šťastného nálezu, byla by tato heraldická památka zcela určitě zničena. Tak byl znak převezen do budovy Archivu města Ostravy, aby zde byl při právě probíhajících stavebních úpravách vhodně umístěn.

Dle našeho návrhu byla naše pobočka pověřena Správním výborem obstaráním výroby a distribucí odznaků k 10. výročí vzniku GHSP. Výrobní družstvo Zlatník v Ostravě tyto odznaky vyrobilo a dodalo v polovině ledna. Výtvarný návrh zpracoval Karel Liška z Prahy.

Odznaky se znakem GHSP byly vydány ve třech barevných variantách: pole modré, štítek s písmeny GHSP červený/1.400 kusů/, pole červené, štítek modrý /300 kusů/ a pole zelené, štítek černý /300 ks./.K dispozici jsou v současné době ještě "modré" odznaky a několik sad ve speciálním pouzdře hnědé barvy.

Závěrem bychom chtěli poděkovat všem jmenovaným v této zprávě a ostatním členům a přátelům naší pobočky za jejich dosavadní práci pro ostravskou pobočku GHSP. Zvláštní dík patří též dosavadnímu pokladníkovi pobočky Jaromíru Tejkalovi, který z důvodu změny zaměstnání nemá možnost dále vykonávat svou funkci ve výboru pobočky.

Při volbách, provedených aklamací, byl zvolen nový výbor pobočky :

Předseda :	Vladimír KEJLA Ostrava 1, Dimitrovova 58
Místopředseda:	Libuše CIMALOVÁ, promovaná historička Ostrava-Poruba, Bulharská 1415
Jednatel :	Jiří PALÁT Ostrava-Poruba, Bulharská 1422
Pokladník :	Karel LÁSKA Ostrava-Zábřeh, Výškovická 31
Kronikář :	Leopold KAŇOK Ostrava-Poruba, ul. J. Skupy č. 21
Člen výboru:	Karel MÜLLER Ostrava-Poruba, Areál VŠB č. 1771

Pracovní plán ostravské pobočky GHSP

A. Plán činnosti na rok 1979

1. Pravidelné členské schůzky se budou konat vždy druhou středu v měsíci /v 17.30 hod./ v badatelně Archivu města Ostravy. /Výbor pobočky si vyhrazuje právo na případnou změnu termínu či místnosti konání schůzky.

2. Pro zvýšení rozhledu a badatelské úrovně členů pořádat i nadále v rámci pravidelných schůzek odborné přednášky.
3. V červenci a v srpnu uspořádat dvě vlastivědné vycházky na historicky významná místa v okolí Ostravy.
4. Uspořádat dva jednodenní autobusové zájezdy.
5. Uspořádat dvoúdenní setkání členů ostravské pobočky s představiteli Správního výboru GHSP a ostatních poboček na Hukvaldech v červnu.
6. Vydát 4 čísla "Zpravodaje ostravské pobočky GHSP".
7. Doplnit a vydat pro potřeby členů pobočky seznam genealogické a heraldické literatury ve fondech Archivu města Ostravy.
8. Dokončit a připravit k publikaci "Soupis znaků a erbů na stavebních památkách v Ostravě".
9. Založit a vést kroniku pobočky.

B. Dlouhodobé úkoly

1. Provádět sociálně genealogická studia významných osobností Ostravska /Josef Kotas, Vojtěch Martínek a další dle návrhů výboru pobočky a členů/.
2. Navázat a udržovat styk s genealogy a heraldiky v Sovětském svazu a v Polsku

NOVÍ ČLENOVÉ POBOČKY

BADURA Vladislav, 737 01 Český Těšín, ul. kpt. Jaroše 19
Slezské rody, zejména rody bývalého knížectví těšínského a jejich znaky.

DOSKOČIL Břetislav, 702 00 Ostrava 1, Výstavní 26
Heraldika českých šlechtických rodů. Městská heraldika.

HROUZEK Pavel, 708 00 Ostrava-Poruba, Gottwaldova 823
Heraldika - městská heraldika českých zemí. Dějiny umění, zvláště architektury. Historický místopis Čech a Moravy.

KŘIŽÁKOVÁ Věra, 747 19 Bohuslavice, Zahradní 90, o. Opava
Hrady a zámky - historie, majitelé a jejich znaky.

KUBÍN Josef, 725 27 Ostrava-Plesná, čp. 177
Genealogie vlastního rodu. Historie obce Plesné /původ a znaky majitelů/.

MÍKA Jiří, Ing., 704 00 Ostrava-Výškovice, Lumírova 48
Moravské šlechtické rody.

MÍŠKAŘÍK Alois, 704 00 Ostrava-Zábřeh, Výškovická 94
Heraldika měst a rodů; genealogie vlastního rodu.

PLOSKONKOVÁ Karolina, 715 00 Ostrava-Michálkovice, Briketářská 19
Všeobecný zájem o historii.

STANČÍK Jan Maria, Ing., 741 00 Nový Jičín, VÚ 2982
Neuvádí.

DROBNÉ ZPRÁVY

Záhlaví našeho "Zpravodaje" je dílem ostravského výtvarníka Eduarda Raštáka, kroměřížského rodáka /narozen 15. 8. 1939/ a absolventa Vyšší školy uměleckého průmyslu klenotnického v Turnově /obor glyptik a brusič drahokamů/.

Těšíme se na další jeho práce, neboť přislíbil, že našemu "Zpravodaji" bude i v příštích letech věnovat svou péči a výtvarný um. Děkujeme.

- Kj -

Pobočka GHSP v Ústí nad Orlicí oznamuje našim členům, že pokud budou mít zájem mohou se přihlásit k odběru jejího "Zpravodaje". Objednávky směřujte na adresu: Jan Křivohlávek, 566 01 Vysoké Mýto č. 678/IV.

- Kj -

Březnová schůzka naší pobočky odpadá pro rozsáhlé stavební úpravy v Archivu města Ostravy. Další schůzka bude oznámena zvláštní pozvánkou.

Byli jsme požádáni, abychom zveřejnili několik badatelských dotazů:

Dr. Ing. Václav Elznic /140 00 Praha 4 - Nusle, Na Květnici 25/pátrá po náhrobní desce, připomínající Elsnice v 17.stol., která podle Pilnáčka by měla být ve Slezském museu v Opavě. Josef Ryšavý /563 01 Lanškroun, Gottwaldova 72/ hledá zápis o narození Jana Liberdy v r. 1701 v Těšíně. Zajímá se o všechny další údaje ke jmenovanému a jiné osoby tohoto příjmení.

"Z p r a v o d a j" vydává ostravská pobočka Genealogické a heraldické společnosti v Praze. Vychází nepravidelně a je určen pouze pro potřebu členů GHSP.

Za původnost a obsah článků ručí autoři.

Veškeré články, drobné příspěvky a podobně zasílejte laskavě na adresu: GHSP pobočka Ostrava, poštovní schránka 217, 729 17 Ostrava 1.

Uzávěrka 1. čísla II. ročníku byla 22. 2. 1979.

Schváleno k tisku odborem kultury Národního výboru města Ostravy pod č.j. 64/78 z 28. 8. 1978.